

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av Folkpensionsanstaltens finansiering 2003

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om temporär ändring av Folkpensionsanstaltens finansiering 2003. För att trygga Folkpensionsanstaltens finansiering föreslås att till Folkpensionsanstalten 2003 redovisas 1 000 milj. euro av intäkterna av mervärdesskatten.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2003 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2003. Den skall tillämpas på mervärdesskatt som redovisas till Folkpensionsanstalten för 2003.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

I finansieringen av folkpensionsförsäkringen och sjukförsäkringen deltar de försäkrade, arbetsgivarna och staten. Vid sidan om de lagstadgade andelarna deltar staten i finansieringen till den del de övriga intäkterna inte täcker kostnaderna. Åren 1997—2002 blev staten tvungen att betala detta s.k. garantibelopp. Behovet av garantibelopp samt dess storlek har påverkats av att Folkpensionsanstalten med stöd av lagarna om temporär ändring av Folkpensionsanstaltens finansiering 1108/1994, 1244/1995, 845/1996, 1028/1997, 782/1998, 983/1999, 921/2000 och 1057/2001 gottskrevs av mervärdesskatteintäkterna årligen 2 400 milj. mk åren 1995—2001 och 700 milj. euro år 2002. En del av intäkterna av mervärdesskatten redovisades till Folkpensionsanstalten också åren 1993 och 1994.

Den extra sjukförsäkringspremie om 0,4 procent som uppbärs på pensioner slopas år 2003. Sänkningen av avgifterna minskar Folkpensionsanstaltens intäkter med uppskattningsvis 46 milj. euro på årsnivå och ökar i sista hand behovet av statens garantibelopp. Socialskyddsavgiften för privata arbetsgivare i vissa kommuner och för de statliga affärsverken slopas för åren 2003? 2005. Det underskott i avgifts- och premieintäkterna som uppstår i

Folkpensionsanstaltens fonder täcks genom en höjning av arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift med 0,014 procentenheter från början av 2003. I övriga delar förblir avgifterna på innevarande års nivå.

I samband med statsbudgeten för 1999 ändrades bestämmelserna gällande Folkpensionsanstaltens likviditet. Säkerställandet av likviditet på kort sikt gjordes mer flexibelt än tidigare bl.a. genom att överföring av medel mellan fonder tillåts och fastställandet av fondernas minimibelopp justeras. Möjligheten att överföra medel gäller till utgången av 2003.

Då Folkpensionsanstaltens inkomster 2003 inte räcker till för att täcka utgifterna måste fondernas finansieringsbehov sålunda täckas på annat sätt.

För tryggandet av Folkpensionsanstaltens finansiering föreslås att 1 000 milj. euro av intäkterna av mervärdesskatten för 2003 redovisas till Folkpensionsanstalten, vilket är 300 milj. euro mera än under år 2002. I övrigt täcks underskottet genom det garantibelopp som staten betalar. Uppskattningsvis behövs år 2003 ett garantibelopp på 629 milj. euro.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås att det stiftas en lag om temporär ändring av Folkpensionsanstaltens finansiering 2003.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Det belopp på 1 000 milj. euro som 2003 skall redovisas till Folkpensionsanstalten av intäkterna av mervärdesskatten minskar i motsvarande grad det garantibelopp som staten betalar och statens intäkter av mervärdesskatten.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet, och utlåtanden om den har inhämtats hos social- och hälsovårdsministeriet, Skattestyrelsen och Folkpensionsanstalten.

4. Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2003 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

1 §. Enligt 1 § 1 mom. mervärdesskattelagen (1501/1993) skall mervärdesskatt betalas till staten. För att trygga Folkpensionsanstaltens finansiering 2003 föreslås med avvikelse från bestämmelsen i 1 § 1 mom. mervärdesskattelagen att en del av intäkterna av mervärdesskatten för 2003 skall redovisas till Folkpensionsanstalten.

Den andel av mervärdesskatten som redovisas till Folkpensionsanstalten skall begränsas i fråga om såväl tid som storlek. Enligt lagförslaget skall 1 000 milj. euro av mervärdesskatteintäkterna 2003 redovisas till Folkpensionsanstalten. Av detta belopp skall 700 milj. euro redovisas till folkpensionsfonden och 300 milj. euro till sjukförsäkringsfonden.

2 §. Den andel av mervärdesskatten som tillkommer Folkpensionsanstalten skall redovisas kalendermånadsvis. Varje kalendermånad redovisas 1/12 av det belopp som enligt 1 § i lagförslaget skall redovisas till Folkpensionsanstalten år 2003.

3 §. De månatliga posterna skall betalas till Folkpensionsanstalten vid den tidpunkt som de till Folkpensionsanstalten redovisade beloppen enligt 3 § 4 mom. lagen om skatteredovisning (532/1998) betalas. Enligt 3 § 4 mom. lagen om skatteredovisning skall

finansministeriet bestämma betalningstidpunkten. Enligt 2 § finansministeriets beslut om betalningstidpunkten för de belopp som skall redovisas till skattetagarna (758/1998) skall de redovisade beloppen betalas den 28 dagen i varje månad. Om denna dag inte infaller på en bankdag är betalningsdagen följande bankdag. Betalningsdagen infaller dock senast på den näst sista bankdagen i månaden.

4 §. Administrativa åtgärder i anslutning till redovisning och utanordning skall skötas av Skattestyrelsen eller av ett skatteverk som Skattestyrelsen förordnar.

5 §. Paragrafen innehåller ett bemyndigande att utfärda förordning beträffande verkställigheten av lagen.

6 §. I paragrafen ingår en ikraftträdelsebestämmelse.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2003. Den skall tillämpas på den mervärdesskatt som redovisas till Folkpensionsanstalten för 2003.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om temporär ändring av Folkpensionsanstaltens finansiering 2003

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Utan hinder av vad som i 1 § 1 mom. mervärdesskattelagen (1501/1993) bestäms om mervärdesskattetagare skall enligt bestämmelserna i denna lag till Folkpensionsanstalten 2003 av intäkterna av mervärdesskatten redovisas 1 000 miljoner euro.
Av det belopp som enligt 1 mom. skall redovisas till Folkpensionsanstalten skall 700 milj. euro redovisas till folkpensionsfonden och 300 milj. euro till sjukförsäkringsfonden.

2 §
Folkpensionsanstaltens andel av mervärdesskatten redovisas kalendermånadsvis. Varje kalendermånad redovisas 1/12 av det belopp som nämns i 1 §.

3 §
De månatliga posterna skall betalas vid den

betalningstidpunkt som de till Folkpensionsanstalten redovisade beloppen enligt 3 § 4 mom. lagen om skatteredovisning (532/1998) betalas.

4 §
De redovisningar som avses i denna lag och de därtill anslutna betalningarna sköts av Skattestyrelsen eller av ett skatteverk som Skattestyrelsen förordnar.

5 §
Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §
Denna lag träder i kraft den 200 .
Lagen tillämpas på den mervärdesskatt som redovisas till Folkpensionsanstalten för 2003.

Helsingfors den 17 september 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Sauli Niinistö*